

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke
den 10. marts 2019

Kirkedag: 1.s.i fasten/A

Tekst: 1 Mos 3,1-19; 2 Kor 6,1-10; Matt 4,1-11

Salmer:

SK: 609 * 635 * 623 * 614 * 637

LL: 609 * 623 * 614 * 637

For mange år siden havde vi i præstegården nogle eftermiddagsmøder. Ved et af disse møder havde jeg sat fastetiden på som emne. En af deltagerne redegjorde meget nøgternt for sit princip om, at i fastetiden måtte der ikke ryges. Så vedkommende lagde tobakken på hylden i fastetiden. Der forlød dog ikke noget om, at den tid, der derved blev frigivet, så også blev brugt til ekstra tid til Gud eller ej. Det var vist ikke tilfældet. Og derfor var det egentlig lidt svært at se, hvad formålet var med det. For formålet, det oprindelige formål med fasten, var jo netop at bruge mindre tid på sig selv og mere tid på Gud. Mere bøn, mere bibellæsning osv. Men det var faktisk også at bruge mere tid på sig selv. Men i det lys, at man skulle nå dybere ind i erkendelsen af, hvor meget synd, forfængelighed, verdens lyst (for nu at bruge nogle udtryk fra dagens salmer) fylder i ens liv, på bekostning af Gud. Fastetiden var en lejlighed til at se, hvor meget jeg selv fylder i mit liv, og hvor lidt Gud fylder, og på den baggrund få øjnene op for, at for Gud er det lige omvendt.

Vi fylder så meget i Guds, og derfor lægger fastetiden op til påske, at Jesu liv har sit mål i hensynet til os. Jesus gik til fornærelse og korsdød og opstandelse for vores skyld. I Syndefaldsberetningen hørte vi, hvordan Gud gik i haven og kaldte på mennesket. I Jesus går guddommeligheden og kalder på os. Gud Herren sagde til slangen i Paradiset: ”Hendes afkom

skal knuse dit hoved...” Jesus Kristus er det afkom. Fastetiden er forberedelsen og besindelsen af Jesu forsonergerning og frelsergerning for os. Og helt i lighed med, at vi har adventstiden til forberedelse til julens glædelige budskab, således har vi fastetiden til forberedelse af påskens glædelige budskab. Tid til fordybelse og besindelse og erkendelse af nødvendigheden af at blive frelst ved Jesus.

Men fastetiden har en bagside, nemlig den, at hvis jeg bare undlader at ryge for... ja, for hvad? Så bliver den eneste begrundelse nemt: ”Se mig”. Men nu bevæger vi os jo så også ind i fromhedslivet, og det er faktisk ikke så fromt at udstille sin fromhed. Det er heller ikke nødvendigt; for for mange af os, er det nok, at vi selv ser os. Vi vendes for nemt til at se på os selv i den sammenhæng. Det er en urgammel tendens. Kan I huske, hvad det første var, Adam og Eva så, da de havde spist af frugten, der åbnede deres bevidsthedsøjne? Det var dem selv. Deres selvbevidsthed åbnedes, og de så, at de var nøgne. Jeg synes, at det er ret stærkt, hvad vi sang i første salmes 2. vers:

Adam, i sig selv fortabt,
blind for eget bedste...

Jeg troede egentlig, at det var forbeholdt børn, at gøre noget og samtidig påkalde sig opmærksomheden med ”Se mig!” Jeg har fundet ud af, at det præger også os voksne, eller i hvert tilfælde mange voksne. I dag hedder det bare Facebook. Ufatteligt meget af det, der er på Facebook handler jo netop om at se mig: Se, jeg har bagt boller til mine børn. Se, jeg er på cafe. Se, jeg har lavet mad til min kone. I princippet, så er der jo noget himmelråbende selvmodsigende i at det er nødvendigt at sige ”Se mig!” for at få nogle til at se en. Det burde måske sige os, at det er ikke så interessant eller verdensforandrende det, du gør. Hvis ingen ser os, så er der måske en helt naturlig årsag til

det. Og måske er det lige frem befriende, at ikke alt skal ses af alle. Men når vi nu er rigtig mange, der er vokset op i en tid, hvor det store formål med livet var at gøre en forskel, så er det jo godt nok surt, hvis ingen ser, når jeg nu er forskellen.

Sådan kommer vi også nemt til at se os selv i vort eget fromhedsliv. Vore øjne åbnes og vi ser os selv. Og det vil vi ofte også gerne, at andre gør. Vi har vores værdi i at være set – langt hen ad vejen.

Og altså også når det gælder vort fromhedsliv, hvilket i hvert tilfælde nogle af dagens salmer lægger op til, netop at se på os selv. Se på, hvad det er, vi lever for. Se på, hvad det er, der kan få os til at skjule os for Gud, som Adam og Eva skjulte sig i haven. Se på, hvad der frister os til kun at se på os selv, på bekostning af næstekærligheden og Guds-kærligheden.

Nu vil jeg godt, at vi får øjnene op for noget andet, får et andet fokus. Og til dette, skal tre sætninger hjælpe os.

1) I vers 2 i sidste salme i dag synger vi om Jesus:

Andre gav du liv og helse,
gik omkring og gjorde vel,
tænkte ej på egen frelse,
måtte gå til grunde selv.

2) I evangeliet om Jesu fristelse siger Jesus til Satan i den sidste fristelse: ”Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene”. Og det siger Jesus med henvisning til, og det er den tredje sætning, eller det tredje fokuspunkt, som Jesus hele tiden bruger i kampen mod fristelserne: 3) ”Der står skrevet...”

Der er en fællesnævner for alle Jesu fristelser. Satan siger det ikke i fristelsens stund; men det ligger tykt underforstået i Djævelens fristelser af Jesus: Tænk på dig selv! Se på dig selv!

Og dét er netop forskellen på djævelske gerninger og væsen og den treenige Guds gerninger og væsen: det djævelske tænker på sig selv og har mennesket som midlet til målet. Gud tænker på os og har sig selv som midlet til målet. For det djævelske er det målet at knuse mennesket, at få mennesket til at føle sig mindre – og et stykke hen ad vejen handler vort råb om at Se mig, om at få vore medmennesker til at føle sig lidt underlegen i forhold til mig. For Gud er det målet at mennesket skal se sin egen storhed i Guds billede og blive opløftet til herligheden, til friheden. Og der er frihed i at tilbede og tjene Herren alene, og det modsatte i at tilbede og tjene sig selv.

Jesus faldt ikke i Djævelens fristelser, dels fordi han ikke tænkte på sig selv, og fordi han fandt begrundelse for det og for det langt bedre hos Gud i skriften, hvor der står skrevet....

Hvorfor tror vi, og hvordan kan vi tro, at vi som nemt kan blive blinde for vort eget bedste og fristes af rigdom og ære, yndest og gunst og kødelig lyst – hvorfor og hvordan kan vi tro, at vi kan stå det imod? Det taler jo lige ind til alle sanser og drifter i os, og det er vel ikke forkert at tænke på sig selv? Jo, når det er vor forfængelighed og egen attrå. Det er faktisk katastrofalt, at når vi gør os selv til målet i livet, så gør vi faktisk os selv til et middel for livet, og vi går i fortabelsens retning, for vi kan ikke selv sige fra, blinde for eget bedste.

Jesus fandt sin styrke i Guds ord, i ikke at tænke på sig selv. Han havde ikke sig selv som målet for livet. Han havde os! For vores skyld knuste han slangens hoved, rev masken af den onde og drev ham af Helved til. Vi skal se på Jesus og nå til samme

erkendelse som mand og kvinde i haven: Vi er nøgne. Vi er intet i os selv. Da bliver det muligt for Gud at iklæde os sin kærlighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.